



**Duurzaam
Wergea**

Jaarverslag 2024

**Coöperatie Duurzaam Wergea
11-3-2024**

**Marc Bekhof
George Kooistra
Steven Hemstra
Teake Kloosterman
Johan Meinderts
Daan Borjeson
Jelle Grunstra**

2024: woningen verduurzamen

We bevinden ons in een roerige tijd, in het algemeen, maar ook wat betreft duurzaamheid en energie. Enerzijds kun je dan kijken naar de (beperkte) voorraad aan fossiele brandstoffen en de prijzen die door geopolitieke omstandigheden op zijn minst wisselvallig zijn. De prijs van bijvoorbeeld aardgas, waar we in Nederland voorlopig nog erg afhankelijk van zijn, is de laatste jaren omhoog geschoten, ook mede door het sluiten van de gasvelden in Groningen.

Anderzijds verandert het energielandschap snel. In 2013 was 4,8% van de energie hernieuwbare energie, waar dat in 2023 17% was. Dat is al een behoorlijke stijging, maar nog ver verwijderd van de 70% die we in 2030 moeten halen volgens het Klimaatakkoord. Tegelijkertijd zorgt deze groei van duurzaam opgewekte energie ook voor problemen, bijvoorbeeld het elektriciteitsnet dat vol raakt, piekmomenten van duurzame energie die er voor zorgen dat er steeds vaker negatieve prijzen optreden, energiemaatschappijen die terugleververgoedingen vragen aan zonnepanelenbezitters en zo zijn er nog veel meer zaken op te noemen.

Voor de coöperatie leidt dit concreet tot situaties waarbij nieuwe projecten minder rendabel zijn, waardoor bijvoorbeeld het project Fricozon in 2024 definitief niet door is gegaan. Ook voor onze lopende projecten houden we goed in de gaten wat er om ons heen gebeurt en wat dit voor onze projecten betekent. Voorlopig zijn er nog geen nieuwe risico's die invloed hebben op de opbrengsten.

Ook concreet is dat we naast onze opwekprojecten ons in 2024 vooral ook hebben ingespannen om er voor te zorgen dat voor onze leden of eigenlijk iedereen in Wergea en omstreken helpen de energierekening betaalbaar blijft. De belangrijkste manier om dat te bereiken is om zo weinig mogelijk energie te verbruiken. We hebben samen met Klaas Bijlsma van de Provincie Fryslân en Marjan Hendriks van Buurkracht een plan gemaakt om in Wergea hier op te focussen. Dit heeft uiteindelijk geleid tot de volgende 3 traps raket:

1. Kleine maatregelen

Deze eerste trap doen we samen met een aantal vrijwilligers (de zogenaamde fixteams). In eerste instantie was dit onder de werkgroep Duurzaam, maar deze is door gebrek aan sturing en animo in 2024 ter ziele gegaan. De fixteams gaan echter wel door. Mensen melden zich aan, waarna er een fixteam langs komt om kleine energiebesparende maatregelen toe te passen. Denk hierbij aan radiatorfolie, tochtstrips of energiezuinige lampen plaatsen. We werken hierbij samen met de Energiebank en de gemeente Leeuwarden.



2. Grote maatregelen

Naast de kleine maatregelen is het ook belangrijk om grote maatregelen te nemen. Denk aan spouwmuurisolatie, vloerisolatie, beter isolerend glas, etc. In deze trap helpen we mensen met energie-advies en hulp bij het aanvragen van subsidies (daar zijn er nog al wat van namelijk). Voor deze trap is €12.500,- subsidie ontvangen uit het omgevingsfonds van Vermillion. Inmiddels hebben we ook een samenwerkingsverband met de Energiebank, waardoor we minimaal 20 mensen kunnen helpen met professioneel energie-advies en ondersteuning.

Het doel is om de mensen te helpen die dat het meest nodig hebben. We hebben als bestuur gekozen om daarom een criterium te gebruiken dat ook bij het Nationaal Isolatieplan (NIP) wordt gehanteerd. Daarmee kunnen diezelfde mensen eventueel ook gelijk meedoen aan het NIP. Bij het NIP geldt dat je WOZ-waarde onder het gemiddelde van de gemeente moet liggen en je energielabel lager dan D moet zijn. Dat laatste kunnen wij moeilijk controleren, maar wij hebben wel als criterium gesteld dat de WOZ-waarde van je woning onder het gemiddelde van de gemeente Leeuwarden moet zijn: € 268.000 (peildatum 1 januari 2022).

Inmiddels hebben we 12 aanmeldingen gehad die voldeden aan het criterium.

Gratis energie-advies t.w.v. € 350,- Inzicht in de energiebesparende maatregelen die u kunt nemen.

Om u daarmee te helpen bieden we onafhankelijk professioneel energie-advies en hulp bij het aanvragen van subsidies (daar zijn er nog al wat van namelijk). Dit kunnen we gratis aanbieden omdat we hiervoor een bedrag van €12.500,- hebben gekregen uit het omgevingsfonds van Vermillion. Hiermee kunnen we 20 huishoudens helpen. We stellen daarbij twee criteria:

- U bent eigenaar van een koopwoning;
- De WOZ-waarde van uw woning zit onder € 268.000 (peildatum gemeente Leeuwarden op 1 januari 2022).

Meld u aan!

Hoe doet u mee?
Stuur een e-mail naar info@duurzaamwergea.nl onder vermelding van uw naam en contactgegevens. Hierbij geldt dat de aanmeldingen op basis van binnenkomst worden aangenomen. Wees er dus snel bij!

Op www.duurzaamwergea.nl vind u meer informatie en kunt u zich ook aanmelden.

Deze actie wordt mogelijk gemaakt door:

provincie fryslân Duurzaam Wergea buurkracht. VERMILION ENERGY

3. Collectieve inkoopactie

In de derde trap hebben we een actie opgestart samen met Buurkracht om gezamenlijk verduurzamingsmaatregelen in te kopen. In de week van Wergea Bloeit! op zaterdagmiddag 22 juni 2024 hebben we bij de Bidler een bijeenkomst georganiseerd voor de collectieve inkoop van zonnepanelen, vloerisolatie en isolerend glas. Ondanks de niet zo hoge opkomst op deze zonnige dag, was het toch een mooie middag, waarbij veel nuttig advies is gegeven en ook de nodige verduurzamingsmaatregelen zijn verkocht.



In de week van 17 t/m 22 juni werd Wergea Bloeit! voor de 2^e keer georganiseerd. Een week waarin Cultuur, Sûnens, Klimaat en Wergeabrûk centraal staan. Zoals vermeld hebben wij in deze week onze collectieve inkoopactie gehouden.

We hebben in 2024 veel gedaan, maar niet alles is gelukt. We lopen er telkens vaker tegenaan dat we als bestuur richting missen en dat we daar wel behoefte aan hebben. We hebben daarom besloten om in 2025 te werken aan een beleids- en visiedocument, waarmee we als coöperatie een stip op de horizon zetten. We willen deze op de ALV 2025 presenteren en vaststellen.

Wat betreft het CDW-fonds: De ALV heeft ingestemd om op basis van het resultaat in 2023 €1.500,- ter beschikking te stellen voor initiatieven in het dorp. Totaal is er op het moment van de ALV €6.428,- beschikbaar. Er is één aanvraag ingediend en aan dit initiatief is een bijdrage uitgekeerd.

In de volgende hoofdstukken wordt de stand van zaken van het CDW-fonds en onze projecten Trije Hikken, Greate Mar en Fricozon beschreven.

Huidige stand van zaken coöperatie

Momenteel hebben we 88 leden, waarvan 66 participanten in projecten.

CDW-fonds

Het grote doel van onze coöperatie is om de verdiensten die we realiseren met onze projecten, terug te laten vloeien naar “het dorp”. We doen dit door inwoners de mogelijkheid te bieden om te participeren in onze projecten (met Sinneficaten), waar we een mooi rendement op geven, maar ook de opbrengst van de projecten stellen we beschikbaar voor projecten en initiatieven in het dorp. Dit doen we door het zogenaamde CDW-fonds.

Hoe kun je nu aanspraak maken op een bijdrage vanuit dit fonds?

Verzoeken voor een financiële bijdrage voor initiatieven en projecten kunnen worden ingediend door gebruik te maken van het aanvraagformulier dat te vinden is op onze website www.duurzaamwergea.nl. Het ingevulde aanvraagformulier dient vervolgens naar info@duurzaamwergea.nl gemaïld worden.

De belangrijkste criteria voor het verkrijgen van een financiële bijdrage uit dit fonds zijn:

- Er is sprake van toegevoegde en aantoonbare waarde voor de leefbaarheid in (een deel/ delen van) het werkgebied van de coöperatie;
- De natuur- en klimaatomstandigheden, waaronder de reductie van CO2 worden in acht genomen.

Ingediende initiatieven en projecten worden beoordeeld door een commissie die het bestuur van CDW adviseert. Deze commissie bestaat uit: Luite Bekhof, Frank Präger, Wietse Martens en Jelle Dijkstra.

Uiteindelijk neemt het bestuur van de coöperatie op basis van dit advies een besluit over de toekenning van de bijdrage

Aanvragen 2024

In 2024 is 1 aanvraag ingediend en voor dit initiatief is een bijdrage toegezegd: Jeugdsoos SZDRNZLL – het isoleren en verduurzamen van de jeugdsoos: €6.400,-.

Daarmee is onze pot van het CDW-fonds zo goed als leeg

Sinnestroom Trije Hikken

Het project Sinnestroom Trije Hikken levert vanaf 26 maart 2020 energie.

Over geheel 2024 hebben we 99.721 kWh geleverd. Net als vorig jaar heeft Vandebron deze energie van ons ingekocht. Daarnaast ontvangen we SDE+-subsidie over de opbrengsten, die jaargemiddeld aanvult tot 10,6 cent per kWh. Deze aanvulling is ten opzichte van een correctiebedrag dat in april 2025 bekend wordt gemaakt. Over 2024 verwachten we een bedrag van ruim €6.000.

Het is voor klanten van Vandebron nog steeds mogelijk om de door ons geproduceerde stroom af te nemen. Als je via onderstaande link klant wordt bij Vandebron ontvang je €100,- korting en ontvangen wij als coöperatie die €100,- ook. Bepaal voor jezelf of het aanbod van Vandebron bij jou past.

[Klant worden bij vandebron via Duurzaam Wergea](#)



We hebben eind 2024 de opbrengst per Sinneficaat (€2,50) weer aan de participanten kunnen overmaken.

Sinnestroom Greate Mar

Het project Sinnestroom Greate Mar draait vanaf mei 2022. We hebben in 2022 en begin 2023 de energie aan Eneco verkocht tegen een erg hoog tarief. We wisten dat dit eindig zou zijn en nadat Eneco een vaste terugleverprijs ingesteld heeft, zijn we overgestapt naar Energie van Ons. Dit is een coöperatief energiebedrijf dat is ontstaan vanuit de drie noordelijke Koepelorganisaties voor energie coöperaties. Één van deze koepelorganisaties is Ús Koöperaasje.

Over geheel 2024 hebben we 87.178 kWh geleverd. We ontvangen voor dit project SCE-subsidie over de opbrengsten, die jaargemiddeld aanvult tot 14,6 cent per kWh tot een maximum van 89.775 kWh. Deze aanvulling is ten opzichte van een correctiebedrag dat in april 2025 bekend wordt gemaakt. Over 2024 verwachten we nog een bedrag van ruim €8.000,-.



Energieverkoop

Net als bij Trije Hikken en VandeBron kun je bij Energie van ons ook aangeven dat je je via de coöperatie Duurzaam Wergea aanmeldt. Wij ontvangen voor elke klant van

Energie van Ons die zich aan ons verbonden heeft een jaarlijkse bijdrage van €75,-.
Bepaal voor jezelf of het aanbod van Energie van Ons bij jou past.

Aanmelden kan via: <https://energie.vanons.org/cooperatie/duurzaam-wergea/>

Fricozon

Zoals vorig jaar in het jaarverslag gemeld, zaten er nog behoorlijk veel risico's aan het project Fricozon. Aangezien ook de businesscase erg mager was, is jammer genoeg samen met de betreffende dakeigenaren van de voormalige Frico besloten om de stekker uit dit project te trekken .